REDACȚIUNEA, Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov: Administrațiunea, Piața mare, târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 62. Brașov. Duminecă 18 (31) Martie. 1907.

Tot așa ne-am mângăiat...

In vara viitoare se împlinesc patruzeci de ani de la încoronare. Nu voim să vorbim despre pregătirile pentru aniversarea ei, ce le face guvernul unguresc, dar voim să aruncăm o privire fugitivă asupra răstimpului acestuia, pentru a ne revoca în memorie fazele principale prin cari au trecut suferințele și luptele noastre de atunci încoace.

Ne îndeamnă la aceasta și momentul grav al situațiunei schimbate spre mai rău, ce o marchează nenorocitul proiect de lege școlar, care va fi supus deliberării camerei ungare în zilele ultime ale săptămânei viitoare.

Dacă ne gândim că înainte cu patruzeci de ani în Ardeal limba română era încă limbă oficială în administrație și justiție și dacă privim la uneltirile de astăzi, cari, după ce ni-s'a scos limba cu totul din viața publică, țind acum a ni-o scoate și din școalele noastre, pentru ca mâne-poimâne să ni-o atace fățiș și în biserică, trebue să ne înfiorăm de atâta prigonire a sorții, de atâta amar de suferințe ce am fost condamnați să le îndurăm noi Românii.

Ne-a durut, când am văzut zădărnicindu-se una după alta marile speranțe, ce le aveam în urma mersului lucrurilor din anii șasezeci ai secolului trecut, care nu era nefavorabil desvoltării limbei și a naționalității noastre. Ne-a durut — dar după fiecare lovitură de soarte ce-o primiam, ne mângăiam cu una cu alta, cu optimismul nostru, care ne făcea să luăm toate mai ușor și să nu ni-le prea punem la inimă.

Mai întâiu ne ziceam, că stările cele nouă create în urma înființării dualismului nu vor dura mult. Era credința aceasta lățită tare și între Slavii din monarchie. S'au aflat însă foarte mulți Români intelectuali, cari la începutul erei dualiste credeau sus și tare, că vom putea avea totuși un punct de razim pentru viitoarea desvoltare națională în legile dela 1868, despre cari s'a discutat și se discută așa de mult în zilele noastre.

Au trecut iute cei 7—8 ani până la venirea la putere a guvernului Coloman Tisza cu astfel de speranțe și iluzii și cu câteva manevre de împăcare aranjate de politicianii unguri, cari voiau să ne ademenească și să ne țină în loc. De aci încolo a fost tot mai rău pentru noi, nu numai fiindcă Tisza a inaugurat politica maghiarizărei forțate, ci mai vârtos din cauza sistemului de corupțiune, ce l'a fost introdus și care nu putea să nu aibă urmări stricăcioase și pentru noi Românii.

A urmat lovitură după lovitură, dar deși ne-a succes să ne reculegem la 1881, concentrându-ne cu toții sub steagul partidului național, totuși n'am ajuns să fim pe deplin conștii de pericolul ce ne amenința din toate părțile în urma sistematicelor atacuri și atentate îndreptate în contra limbei și a naționalității noastre.

După-ce s'au adus legile de maghiarizare de la 1879 și 1883, cari trebuiau să încordeze până la extrem silințele noastre de a ne îngrădi și de a ne apăra în tot chipul posibil limba și cultura, mulți din sânul nostru susțineau și făceau să crează pe alții că încă regimul tiszaist n'a dobândit nimic prin acele legi, că va fi pentru noi Românii floare la ureche dacă copiii noștri vor trebui să învețe ceva ungurește și în școalele poporale.

S'auziau vorbele, cari și astăzi își fac încă cursul lor și-și mai găsesc ascultători: că au învățat atâți și atâți Români înainte și după 1848 numai în școlile unguresci și totuși au rămas Români, ba au devenit încă luptători de frunte înrolându-se în tabăra noastră națională.

Tot așa ne-am mângăiat cu una cu alta păn'ce am ajuns unde suntem, fără de a ne putea da seamă nici măcar o singură dată deplin și cum se cade de mărimea răului, ce în realitate ni-l cauzară atentatele dușmane.

Oare nici acum să nu fi sosit încă timpul ca să ne deschidem ochii înaintea crudei realități și să încetăm de a ne îmbăta noi pe noi cu apă rece?

Archiducele moștenitor și limba de comandă maghiară. Tot mai este încă comentată de foile germane și austriace călătoria archiducelui Francisc Ferdinand la Berlin. »*Zeit*« din Viena publică o informațiune, după care vizita archiducelui ar sta în legătură cu *limba de comandă maghiară*. Impăratul Francisc Iosif să-și fi schimbat gândul în chestiunea aceasta în favorul postulatelor maghiare, ear archiducele-moștenitor aflând de aceasta, a voit să se sfătuiască cu împăratul german. Foaia numită zice că știrea o are din isvor foarte serios. Adaugem numai că »Zeit« e foaie maghiarofilă, ceea-ce deșteaptă bănuiala cu privire la exactitatea știrei aduse de ea.

Bülow și Tittoni. Prințul Bülow se află de-o săptămână în Riviera di Levante pentru a se recrea. Ministrul de esterne italian Tittoni a anunțat, că vrea să-l viziteze, dar din cauză că s'a îmbolnăvit, întrevederea fu amânată pentru câteva zile. Prințul Bülow va folosi așadar timpul recreărei sale pentru a face și politică cu ministrul de esterne al statului aliat. Se crede că vor vorbi despre necesitatea de a se susținea *tripla alianță*. Apoi vor vorbi și despre *conferența de pace* ce va avea să se întrunească în *Haga*. Anglia vrea să facă o propunere în chestiunea *dezarmării generale*, ear Germania nu aderă la aceasta propunere. Bülow voiește să se înțeleagă acum cu Tittoni și să-l câștige pentru vederile sale, ca să nu o pățească ca la conferența din Algeciras, când Italia a mers cu Franța. Se mai crede că cei doi diplomați se vor sfătui și asupra stărilor actuale din *Maroc* și acțiunei întreprinse aici de guvernul francez.

Adunarea de protestare din Brașov

(Raport special.)

— 29 Martie n.

Brașovul e din nou îmbrăcat în haina albă și ghețoasă a ernii. De trei zile ninge aproape fără întrerupere. Stradele orașului acoperite de zăpadă și lapoviță, drumurile de țară înzăpezite, iar tramvaiurile, care leagă orașul cu o parte a comunelor învecinate, deabea mai pot răzbi până în piața Brașovului. Convocătorii adunării poporale de protestare începuseră a fi îngrijați. Teama le era mare, că vremea rea va împiedeca pe mulți din împrejurime să vină la Brașov.

Era oarele $1^3/_4$, când sosii în fața otelului central. La poartă zăresc o mulțime de bărbați și femei, cari păreau a aștepta sosirea cuiva. Intreb pe un țăran: de ce nu întră în sală. »Nu-i chip d-le să întri. Sala e plină și nu putem răzbi înăuntru«. Intru în curtea otelului, curtea geme de oameni; îmi fac loc prin mulțime și ajung în coridorul, care duce spre sală. Aici o îmbulzeală ne mai pomenită. Unii eșiau alții încercau să între. Polițiștii consignați în număr neobicinuit de mare îmi spun că e cu neputință a intra în sală. Nu mă descuragez, ci încerc să-mi fac loc printre oameni. Cu chiu cu vai ajung la ușa sălii. Oamenii stăteau aici tixiți. Le spun să-mi facă loc să ajung la scena improvisată, căci sunt »gazetar«. Cuvântul acesta prinde și toți îmi ajută să pătrund prin mulțime până ajunseiu pe scenă.

Aici ocupaseră deja loc o parte mare a convocătorilor în frunte cu d-nii I. Lengheru, G. B. Popp, A. Bârseanu, protopopul V. Voina, Dr. N. Vecerdea, preoții Dr. Saftu, I. Comanescu A. Verzea, R. Verzea, V. Popea, T. Giurgiu, T. Roșca, C. Proca etc. etc. Intorcându-mi privirile spre sală rămăseiu uimit de mulțimea celor prezenți, cari cap la cap așteptau deschiderea adunării. Și pe galerie erau așa de mulți încât poliția n'a mai permis intrarea acolo. Nu exagerez dacă taxez numărul celor întruniți în sală, pe galerie, în încăperile laterale și în curte la peste 3000 de oameni. Insuși comisarul poliției d-l Reinisch, care a azistat la adunare, mi-a declarat că sunt prezenți la 3000 oameni.

La oarele 2 și $^1/_4$ adunarea se deschide de d-l adv. I. *Lengeru*. Notar al adunării e numit d-l Caius *Popp*.

D-l I. *Lengeru* salută mai întâiu pe cei întruniți, cari au venit pentru a se

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Intre vis și viață.

de Theodore de Banville.

(Fine.)

Blanche 'și reveni totuși cea dintâiu în fire, fiind-că se afla în fața unei încurcături pe care n'o prevăzuse; se afla adecă într'o clipă ce sosise prea repede și când nu mai știa cum să-și mânuiască personagiul pe care îl juca cu atâta îndrăsneală. Jeanne de Meslide care, ca toate fetele, putea foarte bine găsi ceea-ce găsește Agnes, voia să-și vadă pe Henry al ei, și-l ruga să se arate, somație supărătoare pentru un iubit ce nu există! Jeanne petrecea de două ori pe lună acasă; alte două dăți se plimba cu pensionatul; Henry ar fi trebuit să fie cu totul lipsit de imaginație spre a nu se afla în trecerea ei, spre a nu schimba o privire cu ea; dânsa 'i da mii de mijloace, pe cari Henry le înlătura cu o sfială ce seamănă cu rea-credință. Dar el trebuia să se supue odată; neadmițând piedeci, poruncitoare ca un cuceritor și ca o fetiță, Jeane ceru neapărat prezența prietenului ei, care nu mai avea de adus nici o scuză spre a se ascunde într'una.

Blanche de Castan era strânsă cu ușa; de aceea fu cuprinsă de cruzimea inventatorului dramatic, cea mai rea din toate cruzimile, căci făcătorul de piese jignit de unul din actori 'l înlătură, cu mai puțină mustrare de cuget ca un ucigaș de meserie. Blanche nu împinse totuși răutatea până la omorârea lui Henry; dar el fu dus în sudul Franței de către părinții săi, din pricina unei boli de piept. De la Canes, unde visa sub dafini privind marea azurie, el nu mai avea ziduri de sărit noaptea, spre a lua și a pune scrisori în mica peșteră, unde geme izvorul; de aceea Henry era silit să păstreze tăcerea, spre marea ușurare a micei sale poetese, care nu știa ce să mai născocească. Blanche spera că, ne mai având ce să citească și să scrie, Jeanne se va mângăia în chip firesc, și va uita pe un Henry, care nu mai da nici un semn de viață.

Dar, din potrivă, fata recitea vechile scrisori, se hrănea cu ele și fără încetare reîncepea să le soarbă din nou amăgitoarea-le beție.

In curând, ca alucinată, mistuită de un rău nevăzut și adânc, ea slăbi, păli ca ceara, nu mânca și nu mai vorbia. Ea se plimba singură, nu se mai încredea nici în Blanche, și nu i-se mai vedeau decât marii ochi deschiși peste măsură. Intrebat, doctorul pensionatului nu-și putu ascunde neliniștea; avea a face cu o boală pe care n'o putea pricepe și vedea istovindu-se biata fată drăguță, fără să știe ce avea. Doamna de Meslide trebui să ia acasă pe Jeanne; dar și acolo ea fu mută, străină de toate, șovăindă; în curând ea nu mai avu puterea să se ție pe picioare, și căzu la pat. Atunci, țiind mânile-i înghețate într'ale ei, acoperind'o de sărutări, doamna de Meslide o rugă să se încreadă într'ânsa. Fără luptă, fără împotrivire, fără a se lăsa să fie rugată, cum era de temut, Jeanne povesti dragostea ei pentru Henry, scrisorile, întregul lor roman mic dela pensionat. Ea nu putea fi sfătuită să fie cu minte, fiind-că nu cerea nimic, nu voia nimic, muria; și foarte bucuroasă, putând să scape mai târziu de un copil care nu putea avea voință, nefericita mamă ar fi pornit întru căutarea acelui Henry, a cărui vedere numai îi putea scăpă copilul.

Dar unde să iei pe un iubit al cărui nume nu-l știi măcar, și ale cărui scrisori erau aduse pe semne de zâne? Căci doamnele Olliver dovediră foarte lesne, că era cu neputință ca cineva să se furișeze în pensionat, că vecinii lor n'aveau băeți, și că dacă vr'un îndrăsneț s'ar fi încercat să sară zidul cel înalt, el ar fi fost negreșit sfâșiat de către Tom, cânele uriaș, ce era deslănțuit noaptea în grădină, aproape hămisit, și la pândă cu măselele-i puternice. Dar nesiguranța asta nu ținu mult. Blanche de Castan îngrozită făcu mărturisiri, povesti totul mamei sale, care lămuri pe doamna de Meslide. Se crezu atunci că Jeane va fi lecuită dacă i-se va povesti totul, făcându-o să vadă că iubise un vis, și Blanche căreia i-se ceru această jertfă, făcu prietinei sale o spovedanie deplină, vărsând din belșug lacrimi de căință. Dar palida bolnavă văzu tocmai în aceste mărturisiri târzii o comedie, un vicleșug pus la cale spre a o liniști, și ea, căreia iubirea tainicului Henry i-se păruse așa de adevărată și de vădită, ea nu văzu decât o amăgire în realitate, atâta-i de adevărat că numai iluzia pare sinceră năzuințelor într'aripate ce ne chinuesc sufletul!

Nu mai era încontro. Spre a face o ultimă încercare, trebuia să se alerge iar la o minciună, și, chiar după sfatul faimosului practician care îngrija pe Jeanne, părinții se hotărâră să-i arate un Henry fals.

Un tânăr nepot al doamnei de Castan, care sosia din Guadelupa, spre a-și sfârși studiile la Paris și care cam semăna cu cel născocit de închipuirea Jeannei, păru potrivit să joace acest rol, pentru care Blanche mâhnită și căindu-se 'i dădu de altfel toate lămuririle trebuincioase. Foarte mișcat și foarte turburat de întâmplarea tristă, în care intra acel tânăr entusiast și bun, fu adus lângă patul în care Jeanna albă, străvăzie, nu mai trăia decât cu privirea și luând mâna fetei, el voi să-i vorbească; dar ea își opri asupra-i ochii săi triști, și cu un glas care și nu mai era decât un suflu slab:

— »Nu-i el«, zise ea desnădăjduită.

Și se cufundă în pernă, 'și 'ntoarse capul către perete ca să moară. Și în clipa, în care-și da bietu-i suflet, tânărul căzu leșinat la piciorul patului, trăznit, zdrobit, nebun de dragoste după mica moartă.

trad. de *Marian*.

consfătui într'o chestiune atât de însemnată, cum este cea de la ordinea zilei şi doreşte ca lucrările acestei adunări poporale să fie încoronate de succes. Oratorul trece apoi la scopul întrunirei, zicând că o nedreptate strigătoare la cer vrea să ni-se facă prin aceea că s'a prezentat dietei un proiect de lege, care taie adânc în drepturile noastre garantate prin lege şi constituţie. Vam chemat aici ca să vă cerem sfatul, cum să scăpăm de acest rău, care nu amenință numai biserica şi şcoala noastră, ci şi căminul casei româneşti. Oratorul explică legătura strânsă între biserica, şcoala şi familia românească şi analizează legile, prin cari sunt garantate drepturile bisericei de a ridica şcoale româneşti. Din sudoarea noastră şi prin jertfele noastre am ridicat şcoli şi am început să dăm înainte. Prin urmare şcolile sunt ale noastre şi dacă încearcă cineva să ni le răpească, nu le vom lăsa. (Aprobări generale). Şi acum vine guvernul cu o lege prin care vrea să ne răpească aceste şcoli, să scoată limba românească din ele, cu un cuvânt zis, vrea să ne maghiarizeze prin şcoală (Protestări generale) Este aceasta cu dreptate? Este în interesul statului, ca copiii de şcoală a Românilor şi a celorlalte naţionalităţi nemaghiare, cari fac majoritatea locuitorilor din Ungaria, să fie constrânşi cu forţa de a vorbi o limbă străină şi de a să »scrinti« la minte? (Sgomotoase protestări).

Oratorul face apoi istorie, spune că la venirea Maghiarilor în Ungaria, unde se aflau deja Românii cu sute de ani înainte, Românii n'au fost supuşi de Unguri ca celelalte neamuri, ci »dându-şi mâna«, au luptat împreună spre binele ţării. Citează figurile lui Ioan Huniade, Mateiu Corvin, vorbeşte de Ştefan cel Sfânt, trece apoi la revoluţia franceză, şi arată luptele cari s'au purtat pentru sfintele principii ale egalităţii, libertăţii şi frăţietăţii.

Revine apoi iarăşi la proiectul lui Apponyi şi vorbeşte despre demersurile făcute în contra acestui proiect de lege de către arhiereii bisericilor şi de către deputaţii naţionalişti. Archiereilor le-a spus Apponyi »ca să-i dea mână de ajutor«, cu alte cuvinte Ap. a zis arhiereilor, să-l ajute, ca să calce drepturile bisericei lor, iar deputaţii au fost numiţi »agitatori«. Datoria tuturor Românilor e prin urmare să protesteze. Declară şedinţa de deschisă. (Aplause îndelungate).

Ia cuvântul apoi d-l prof. *A. Bârseanu.* S'a împlinit un an, zice oratorul, de când a ajuns la cârma ţării actualul guvern, de care s'au legat aşteptări atât de mari, fiind chemat de Maj. Sa la putere să rezolve probleme mari sociale: votul universal, libertatea pressei şi uşurarea sarcinelor publice. Ce s'a ales din toate aceste idei liberale? Nimic, ba situaţia s'a agravat şi mai mult. Vot universal ca 'n palmă, nici măcar proiectul nu e gata, fiindcă oamenii stăpânirii, în loc să întroducă adevăratul vot universal, caută în ruptul capului să ticluiască o astfel de pocitură de vot universal, ca noi Românii să rămânem tot aşa de asupriţi, în ce priveşte dreptul electoral, dacă nu chiar şi mai asupriţi. In ce priveşte libertatea pressei stăm şi mai rău. In loc ca să înceteze perzecuţiunile îndreptate contra ziariştilor noştri, ele s'au înteţit. Mai mult ca ori şi când temniţele ungureşti gem de ziarişti români şi pedepsele în bani s'au îndoit. Sărăcia poporului creşte din zi ce merge. Sarcinele publice devin tot mai grele. Oamenii emigrează cu sutele peste nouă mări şi nouă ţări, lăsând satele pustii.

Şi în loc ca guvernul să saneze aceste rele, cari rod cumplit la rădăcina bunăstărei patriei, ne-am trezit într'o bună zi cu proiectul de lege al ministrului Apponyi, care tinde acum să ne şi maghiariseze.

Oratorul trece apoi în revistă starea Românilor înainte de 48, vorbeşte de situaţia Românilor sub Maria Theresia şi Iosif II, vorbeşte de ştergerea iobăgiei, trece la revoluţiunea franceză, şi arată duchul acestor vremuri de renaştere spirituală. Zugrăveşte în termini emoţionanţi cum Românii au început să-şi zidească şcoli din sărăcia lor, citează figura marelui Şaguna şi arată că cu toată sărăcia lui poporul românesc are astăzi la 3400 şcoli poporale, susţinute an de an din avutul său propriu cu suma de 2 milioane cor. Iată, oameni buni, pentruce ne sunt atât de scumpe şcoalele noastre! (Aplause îndelungate.)

Oratorul trecând la proiectul lui Apponyi analisează punct de punct dispoziţiunile acestei legi. Nu suntem în contra urcărei lefurilor învăţătorilor noştri — căci munca dăscălească este o muncă foarte grea şi anevoioasă, dar nu putem primi un proiect de lege cu condiţiuni, cari tind la nimicirea culturei noastre româneşti şi prin care guvernul vrea sa se pună stăpân peste şcoalele noastre. Nu suntem contra învăţărei limbei maghiare, dar dragoste cu sila nu se face. (Aplause îndelungate.) E oare cuminte lucru, ca şcolarii *români* să se căsnească într'o şcoală *română* cu învăţătorul *român* într'o limbă străină? (Voci: Nu se poate! Protestări generale.)

Prin urmare e un mare pericol acest proiect, care s'a pus pe masa dietei, (O voce: Să-l svârlim sub masă!) şi prin care vreau să ne orbească sufleteşte. (Strigăte: Aşa-i.)

Neamul nostru nu s'a dat nici când la o parte, când guvernul şi Maj. Sa regele ne-a cerut jertfe. Am fost în totdeauna şi suntem fiii credincioşi ai patriei, respectăm întru toate legile; moşii, părinţii şi fraţii noştri şi-au vărsat sângele şiroaie pentru patrie în numeroase şi crâncene lupte, însă două lucruri nu ni se pot cere să le jertfim şi nu le putem da: *limba şi legea.* (Aplause îndelungate. Publicul face ovaţiuni entusiaste oratorului).

Urmează la cuvânt părintele Dr. V. *Saftu,* care vorbeşte mai întâiu despre originea poporului român, adus pe aceste plaiuri de marele împărat Traian, constatând că obârşia neamului nostru este mândră, frumoasa şi nobilă. Românul e »ficior de împărat« a zis odată neuitatul Popazu. (Aclamări generale). Suntem de 18 veacuri pe acest pământ şi multe şi grele am îndurat. Nenumărate oarde barbare ne-au prădat şi jefuit, dar n'am perit. Când strămoşii noştri erau în mare pericol să adunau în bisericuţele lor de lemn, se rugau la Atotputernicul Dumnezeu şi apoi plecau la luptă. După luptă se adunau din nou în aceste bisericuţe, ca să trimită spre ceriu prinosul lor de mulţumită. Aceste bisericuţe mici şi scunde, dragii mei, sunt scumpele comori, cari ne-au păstrat neamul, limba şi legea, (Aplause îndelungate şi însufleţite). Aşa a fost în trecut, aşa este şi aşa va fi şi în viitor. (Voci: Aşa să ne ajute Dumnezeu).

Oratorul rosteşte apoi o rugăciune ocazională, implorând ajutorul strămoşilor asupra noastră, ca să ne dea putere, să ţinem sus şi tare la bisericile noastre. Duşmanii neamului nostru, continuă părintele Dr. Saftu, au băgat de samă că aceste bisericuţe sunt cea mai scumpă comoară a noastră şi prin urmare toate atacurile lor s'au îndreptat mai întâiu contra acestor aşezăminte. Aşa şi ministrul Apponyi cu proiectul său, căci el nu are altă ţintă decât să ne rupă de biserică şi să ne răpească acest avut strămoşesc. Dar aceasta nu se poate, bisericile noastre ne sunt sfinte, pământul pe cari le-am clădit ne e scump şi nu există alt popor pe lume, care să-şi iubească mai mult acest pământ şi bisericile sale. (Aplause îndelungate.) Prin urmare trebue să protestăm din tot sufletul nostru în contra acelora, cari încearcă să ne răpească ceea-ce avem noi mai sfânt pe lume.

Părintele Dr. Saftu dă apoi cetire proiectului de resoluţie, pe care l'am publicat în numărul de eri. Fie-care punct al resoluţiei a fost însoţit de aprobări generale. Se fac mari ovaţiuni archiereilor şi deputaţilor noştri.

Terminând Dr. Saftu, cere cuvântul părintele I. *Comanescu* (Codlea) şi propune ca unanim să se primească această resoluţiune şi să întărim cu ridicarea mânilor, că adeverim solemn, că cuprinsul resoluţiunei este adevărata expresiune a convingerilor noastre nestrămutate. (Toţi ridică degetele). Aşa să ne ajute Dumnezeu!

D-l I. *Lengeru* declară proiectul de resoluţiune de primit cu unanimitate, mulţumeşte celor presenţi pentru interesul dovedit şi îi roagă să se îndepărteze în linişte.

*

Cu acestea adunarea s'a sfârşit şi sutele de Români au părăsit sala în cea mai perfectă ordine. Era un aspect măreţ să vezi cetele de Români traversând străzile oraşului. Străinii stăteau uimiţi în loc văzând atâta lume românească. La adunare au asistat şi mai multe doamne şi d-şoare din societatea românească şi numeroase femei de pe sate. Multe însă n'au putut întra în sală, nefiind loc. Preoţimea noastră a fost în număr aproape complect de faţă. Am numărat peste 20 preoţi. Presenţi a fost de-asemenea şi un număr mare de învăţători din comunele invecinate. Ţăranii din sate veniseră în grupuri compacte de câte 50—200 din fiecare comună.

v. b.

Congregaţiunea comitatensă dela Aiud.

(Raport special al „Gaz. Trans.")

— 29 Martie.

1. Congregaţiunea de primăvară a comitatului Albei-de-jos s'a ţinut la 27 Martie, în Aiud, fiind de faţă vr'o 90 de membri. Românii de astă-dată s'au presentat în număr destul de mare, totuşi însă nu erau prezenţi nici jumătate din câţi trebuia să fie.

Cei mai mulţi au participat din Blaj; de aici au fost prezenţi d-nii canonici Gavrilă *Pop*, Dr. Augustin *Bunea* şi Dr. Isidor *Marcu*, Ioan F. *Negruţiu* prof. preparandial Iuniu Brut *Hodoşiu* directorul »Patriei«, Dr. Iuliu *Maniu* deputat dietal, David *Radeş* forestier arhidiecezan, Dr. Ioan *Raţiu* prof. gimn. şi Dr. Laurenţiu *Nestor* advocat;

apoi Ioan *Maior* protopop (Aiud), Dr Ioan *Marciac* advocat (Alba-Iulia), Ioan *Magde* preot (Drâmbariu), George *Cadar* notar (Ciugudiu), *Vulcu* proprietar (Vinţul-de-jos), Simeon *Muntean* proprietar (Bărăbanţ), Ioachim *Totoian* preot (Chişfalău), Enea P. *Bota* preot (Şard), Ioan *Andrea* preot şi Nicolae *Florescu* proprietar (Ighiu), Iuliu *Albini* notar (Zlatna), Valer *Dăian* notar (Mihalţ), Artimon *Blăjan* preot (Obreja), Ioan *Pop* preot (Cergău), Iosif *Anghel* notar (Lopadea), Chirilă *Curta* notar (Murăş-Uioara), Basil *Hagea* proprietar (Măgina) şi Basil *Orăşan* preot gr. or. (Sân-Iacob).

2. Adunarea se deschide la oarele 10 a. m. sub preşedinţa fişpanului Br. *Kemény Arpád*, cu o programă de 141 puncte, dintre cari pentru noi mai de importanţă au fost următoarele:

3. Impedecarea înfiinţării unei a doua farmacie (apotecă) în Mureş Uioara, unde Jidanii şi duşmanii farmacistului român Victor Nestor voiau să mai ridice în detrimentul acestuia o nouă farmacie, dar graţie atitudinei Românilor, oamenii răi n'au izbutit.

4. Apărarea intereselor foştilor iobagi români din Galda-de-jos şi din Feneş, pentru a căror bine şi-a ridicat cuvântul energic şi cuminte deputatul nostru Dr. Iuliu Maniu.

5. Apelarea alegerilor de notari în comunele româneşti Alămor şi Armeni, din care prilegiu Dr. Iuliu Maniu a arătat toate abuzurile câte să săvârşesc la astfel de alegeri şi cari fac să se clatine credinţa poporului român în cercurile administrative.

6. La orele 2 d. a. şedinţa să suspendă până la $3^1/_2$, când s'a continuat. Dintre obiectele puse pe tapet după amiazi, mai importantă să prevedea chestiunea *virilismului*, care însă fu luată dela ordinea de zi, dată fiind cifra atât de mare a magnaţilor şi Jidanilor din acest comitat.

7. Un interes deosebit mare a deşteptat adresa comitatului Timiş, în care să cere *propunerea limbei maghiare în şcoalele primare în măsură mai intensivă.* Comisiunea permanentă a propus să fie primită cu părtinire această adresă. Dar d-l canonic *Gavrilă Pop*, un venerabil de 77 ani, şi-a ridicat cu energie cuvântul în contra adresei, pe care o aduse în legătură cu proiectul de lege al contelui Apponyi. Cu acest prilegiu d-sa a rostit următoarea vorbire entuziastă:

»Onorată adunare! După-ce comisiunea permanentă a propus a se aşterne domnului ministru de culte şi instrucţiune publică în mod părtinitor adresa comitatului Timiş pentru-ca să se propună mai intensiv limba maghiară în şcoalele confesionale şi comunale, fie-mi permis a face unele reflexiuni la această adresă pe scurt. Promit că nu voiesc a vătăma pe nimeni.

On. congregaţiune! Provedinţa divina care guvernează toate în lume aşa a voit ca în această patrie să locuiască mai multe naţionalităţi la olaltă în pace, putându-se cultiva fie-care după firea sa în limba sa maternă, ceea-ce arată că statul nostru este un stat poliglot şi nu naţional. Aceasta ştiind-o înţelepţii legislatori de odinioară ai parlamentului unguresc au creat legea despre egala îndreptăţire a naţionalităţilor acestui stat, ca toate naţionalităţile din acest stat să se poată cultiva în limbile lor naţionale.

Această lege a fost sancţionată de Majestatea Sa regele Ungariei. După această lege regimul se îndatoreşte a ridica pentru naţionalităţi, unde ele locuesc în massă mai mare la olaltă, şcoale cu limbile lor de propunere până la şcoalele mai înalte academice, ba şi unde sunt naţionalităţile în minoritate în şcoalele de stat să se propună pruncilor naţionalităţilor în limbile lor.

Durere! Această lege nu s'a ţinut, ci în contra ei şi în contra art. de lege 38 din 1868 § 58 s'a introdus în şcoalele naţionalităţilor limba maghiară ca studiu obligat. Mai târziu s'a pretins ca pruncul din şcoalele confesionale ale naţionalităţilor când era în şcoalele poporale să poată vorbi în limba maghiară, cum cere şi adresa comitatului Timiş, iar acum prin proiectul de lege al d-lui ministru de culte şi instrucţiune publică să pretinde ca în şcoalele naţionalităţilor, unde statul dă ajutor de întregire de salar învăţătoresc, să se propună mai toate obiectele în limba maghiară, iar în şcoalele de repetiţie, ori dă statul ajutor ori nu, limba de propunere pentru toate obiectele să fie cea maghiară.

»Prin această procedură, domnilor, se vatămă dreptul naţionalităţilor garantat prin legea despre egala îndreptăţire a naţionalităţilor art. de lege 44 din 1868. Această procedură urmăreşte scopul de a-şi pierde naţionalităţile caracterul lor naţional, se urmăreşte scopul de a contopi toate naţionalităţile din statul ungar într'o naţiune etnică maghiară. Nu e bazată afirmaţiunea d-lui ministru de interne, că prin aceea că naţionalităţile vor învăţa limba maghiară, nu se urmăreşte scopul ca naţionalităţile să-şi piardă limba lor naţională, pentru-că popor cu două limbi nu există pe tot pământul. Spuneţi-mi dacă ştiţi un popor, care să vorbească două limbi?

Când un popor învaţă o limbă străină, a sa şi-o uită. Exemplu ne sunt Armenii din ţara noastră, cari nu-şi mai vorbesc limba lor armenească, după-ce au început a vorbi limba maghiară Exemplu ne sunt Irlandezii, cari învăţând a vorbi englezeşte şi-au uitat limba lor irlandeză. Un popor, care şi-a uitat limba sa, este mort, de unde urmează *că naţionalitatea e mai scumpă şi de cât libertatea, că naţionalitatea perdută nu se mai poate recâştiga, iar libertatea perdută se mai poate redobândi.*

»Se zice, domnilor, că de aceea e de lipsă să înveţe naţionalităţile limba maghiară, ca să ne putem înţelege la olaltă. Domnilor! De 1000 de ani suntem la olaltă în patria aceasta şi ne-am putut şi ne putem înţelege la olaltă. Aşa ne vom putea încă înţelege la olaltă şi de acum în colo Dumnezeu ştie câte mii de ani. Precum se pot înţelege la olaltă popoarele în alte state poliglote, aşa ne vom putea înţelege şi noi în statul nostru poliglot.

»Se mai zice, că de aceea e de lipsă ca naţionalităţile să înveţe limba maghiară, ca fiii lor să poată lua parte din beneficiile statului, să poată ocupa posturi. Domnilor! Când a fost limba latină limba statului. poftitu-sa ca poporul să înveţe limba latină, pentru ca să ocupe posturi? Cei ce au avut lipsă să poată ocupa posturi, au învăţat limba statului şi atunci. Aşa şi acum pentru acest motiv nu e de lipsă, ca poporul să înveţe limba maghiară, că cei ce vreau să ocupe posturi, învaţă şi vor învăţa şi de aci încolo limba statului. Câţi inteligenţi avem noi, cari ştiu limba maghiară şi spuneţi-mi avem noi aci în gremiu la comitat vre-un oficial român?

»Dar se mai zice, că poporul de rând ar vrea să înveţe limba maghiară, dar agitatorii nu vreau. Pe cei ce astfel vorbesc îi rog să-mi spună vre-un popor cu ceva cultură. la care poporul cel de rând să conducă soartea naţiunei, nu inteligenţa, aşa numiţii agitatori. La poporul maghiar nu inteligenţa conduce soartea poporului?

»Pretensiunea, ca şi poporul de rând al naţionalităţilor să vorbească limba maghiară, şi în specie proiectul nou al domnului ministru de culte şi instr. publică nu pentru că vrea să facă salarie mai mari docenţilor, ci pentru-că leagă de conferirea acestor salarie propunerea (predarea) în limba maghiară mai a tuturor obiectelor în şcoalele poporale ale naţionalităţilor, — produce amărăciune şi mâhnire între naţionalităţi, ceea-ce arată protestele din toate părţile locuite de naţionalităţi, pentru-că naţionalităţile ştiu ce e în interesul lor şi ce nu, nu d-l ministru de culte şi instrucţiune publică.

»Din aceste consideraţiuni îmi iau voia a face următoarea propunere:

»*Propun, ca adresa din chestiune să se respingă şi să se recerce guvernul, ca proiectul ministrului de culte referitor la învăţământul primar din şcoalele confesionale şi comunale să-l revoace*«.

9. Contra propunerii d-nului canonic Gavrilă Pop vorbeşte în termini de insultă profesorul reformat de la Aiud Fogarasi Albert, care într'un discurs mai lung spune, că interesul tuturor locuitorilor din această patrie este să cunoască limba statului şi ideea de stat pretinde ca limba aceasta să se validiteze pe toate terenele. Imputâ Românilor, că agită împotriva proiectului lui Apponyi, fiindcă nu voiesc îmbunătăţirea stării materiale a învăţătorilor. Le imputâ tendinţa duşmănoasă statului care se compune din o singură naţiune maghiara. El nu recunoaşte existenţa naţionalităţilor; apoi arată, cum să manifestă cultura română în Moldova, unde chiar acum bântuie răscoalele ţărăneşti şi încheie prezentând o moţiune, în care cere, ca nu numai să se iee la cunoştinţă adresa comitatului Timiş, ci să se roage dieta, ca să câştige cât mai curând valoare de lege proiectului

lui Apponyi, şi acesta să se comunice şi altor municipii.

10. In apoi cuvântul, ca un neînfricat apostol, d-l canonic Dr. *Augustin Bunea*, despre care, cu atâta păcat, au zis duşmanii săi, că vânează mitra de vlădică. Regret, că nu am putut, în momentele agitate, stenografia vorbirea întreagă a d-lui Bunea, dar ea şi aşa, în scurtă sa schiţare, prinsă numai în parte, este o vină dovadă despre felul, cum d-sa ştie să pună la locul său pe ori-ce bârfitor neruşinat al neamului nostru.

(Va urma).

Evenimentele din România.

Proclamarea stărei de asediu.

Camera a votat Joi în unanimitate după cererea primului ministru, proclamarea stărei de asediu în judeţele răsculate.

Iată acest proiect de lege, care s'a votat, aşa cum a fost propus de guvern.

Articol unic. — In împrejurările grave actuale prin cari trece ţara şi până la restabilirea ordinei şi liniştei, starea de asediu se poate declara prin decret regal, în cuprinsul legei dela 10 Decemvrie 1864.

Iată textul legei pentru starea de asediu, din 16 Decemvrie 1864:

1. Starea de asediu nu se poate declara decât în cas de pericol iminent pentru ordinea şi siguranţa publică.

2. Domnitorul are dreptul a declara starea de asediu în unul sau mai multe districte.

3. Declararea stărei de asediu arată comunele, plăşile sau districtele la cari se aplică.

4. Indată ce se va declara starea de asediu, puterile de cari era învestită autoritatea civilă pentru menţinerea ordinei şi poliţiei, trec în totul sau în parte în mânile autorităţilor militare.

Prin urmare autoritate civilă urmează a exersa acelea din îndatoririle sale, de cari nu a fost desărcinată de puterea militară.

5. Tribunalele militare pot fi chemate a cerceta toate crimele şi delictele contra siguranţei statului, în contra constituţiei, în contra ordinei publice ori cari ar fi calitatea autorilor principali şi a complicilor.

6. Autoritatea militară are dreptul:

a) De a face perchiziţie ori când şi ori unde va cere trebuinţa;

b) Autoritatea militară are dreptul a depărta pe certaţii în judecată. (Art. 7, cod. procedurei criminale) şi pe indivizii cari nu au domiciliul lor în locurile supuse stărei de asediu.

c) De a ordona depunerea armelor şi muniţiilor şi de a proceda la căutarea şi ridicarea lor;

d) De a opri publicaţiile şi adunările pe cari ea le va crede de natură a escita sau a întreţine desordinea.

7. Cetăţenii, deşi în stare de asediu, urmează cu toate acestea a exersa toate acele drepturi garantate prin constituţiune cari nu sunt suspendate în virtutea articolelor precedente.

8. Domnitorul are dreptul a ridica starea de asediu când va crede liniştea destul de stabilită.

9. După ridicarea stărei de asediu tribunalele militare urmează a cerceta crimele şi delictele, a căror urmărire le fusese încredinţată.

Inchiderea sesiunei Corpurilor Legiuitoare.

In şedinţa de Joi a Camerei prim ministrul D. Sturdza a dat citire următorului mesagiu de închidere a sesiunei Corpurilor Legiuitoare:

Domnilor deputaţi!

Trecem în momentul de faţă prin însemnate greutăţi şi mari îngrijiri. Gândurile tuturor sunt îndreptate spre restabilirea ordinei şi liniştei turburate. In aceste împrejurări, Adunările Legiuitoare au fost la înălţimea chemărei lor. Insufleţite de un patriotism luminat, ele au dat fără ezitaţiune concursul lor preţios guvernului meu. S'a dovedit încă odată, că atunci când o primejdie ne ameninţă, toţi fii ţărei se unesc, în singura cugetare, de a-şi împlini datoria către Patrie.

Energica manifestare de astă-dată îşi va da roadele ei binefăcătoare, în present şi în viitor.

Vă mulţumesc călduros că în aceste momente grele, cari ne umple pe toţi de întristare, m'aţi înconjurat de iubire şi devotament. Să rugăm pe Atot-puternicul Dumnezeu să ne ocrotească şi să ne conducă paşii noştri.

Eu declar închisă sesiunea Corpurilor Legiuitoare. *Carol.*

Declaraţia unui oficer român.

Un oficer superior din armata română publică într'o foaie din Viena următoarea declaraţiune:

»O foaie din Germania afirmă, că trupele române, cari au intervenit pentru potolirea răscoalelor ţărăneşti, ar fi făcut în mai multe cazuri *cauză comună cu răsculaţii*. Această afirmare trebue s'o *resping* ca soldat român cu toată hotărîrea. Aşa ceva, în armata de care am onoarea a mă ţinea, este o imposibilitate... Ca să-şi fi uitat de datorie chiar detaşamente întregi de trupe, e *absolut imposibil*. De am admite dar — ceea-ce însă nu pot crede nici în mod aşa redus — că câţiva puţini şi-ar fi uitat de datoria lor — este aceasta cauză de ajuns spre a discredita în ochii lumei cu o trăsătură de peană o armată mare întreagă, pe care regele Carol a dus-o la victorie şi la glorie şi a făcut-o să fie una din cele mai bune armate ale Europei? Au trecut de atunci zeci de ani, dar în răstimpul acesta armata română s'a perfecţionat în mod cu totul extraordinar. De aceea e greşit de a lăsa să se nască cu privire la virtuţile soldăţeşti ale acestei armate şi numai cea mai mică îndoială.«

Monseniorul Camilli şi răscoalele.

Cetim în »Evenimentul«: »Episcopul catolic din Iaşi, Em. Sa Nicolae Josef Camilli, a adresat o circulară către Cucernicii Părinţi Administratori ai Parohiilor catolice din comunele împrejmuitoare Iaşului. Prin această circulară îi invită ca prin sfaturile lor, să îndemne la linişte pe supuşii lor sufleteşti. E o măsură frumoasă luată de Eminenţa Sa, pentru care îi aducem toate laudele şi mulţumirile noastre. Deşi străin de neamul nostru, a dovedit prin aceasta că nu 'i sunt străine durerile lui, şi că îşi dă toate silinţele să astâmpere răul«.

N'avem de obiectat nimic la cele zise aici. Am adauge numai ca întregire, că Monseniorul Camilli prin circulara ce a dat'o, şi-a împlinit totodată şi o datorie către ţara şi către proprii săi credincioşi, cari trăiesc şi se hrănesc în această ţară.

Ziarele italiene şi răscoala din România.

Cu multă bunăvoinţă scriu foile italiene despre nenorocirea ce a ajuns România în urma răscoalelor ţărăneşti. »*Corriere della Sera*« şi »*Nazione*«, apără cu multă căldură România contra atacurilor presei vieneze. Intr'adevăr, scrie ziarul »*Corriere de la Sera*«, dezordinele din România, privite după dările de seamă ale ziarelor româneşti par mult mai puţin groaznice decât vor, poate din rea voinţă, să facă a se crede ziarele vieneze. Ori cât de deplorabile ar fi excesele, ele au fost mult mai puţin feroce decât s'a spus, şi multe din cele trei sute şi mai bine de ferme pretinse jefuite, par a se fi ales numai cu ferestrile sparte. Pretinsele masacre se reduc poate la câteva zeci de morţi şi încă mai toţi oamenii aceştia au fost ucişi în ciocnirile cu soldaţii. Pentru a înţelege aceasta trebue amintit că ziarele vieneze sunt mai toate în mânile evreilor, cari sunt fericiţi de a ptuea lua revanşa asupra guvernanţilor români antisemiţi. Fie zis aceasta fără umbră de antisemitism ci numai pentru iubirea adevărului, care a fost prea maltratat zilele acestea de către presa austriacă, în ce priveşte România.«

Amănunte.

Agenţii poliţiei de siguranţă au făcut Vineri noaptea razii în tot Bucureştiul. Toate persoanele suspecte au fost arestate, aduse la poliţie şi cercetate. Cu această ocaziune au fost arestaţi şi mai mulţi membri ai clubului. »România Muncitoare« cari purtau la ei manifeste incendiare, prin cari se îndemna populaţiunea mărginaşe a Capitalei la revoltă.

— Poliţia din Bucureşti a arestat eri seară la hotelul Avram pe individul Ioan Florea zis Ofiţeru din comuna Blejeşti jud. Vlaşca, denunţat de către femeia Maria Popescu din acea comună că a fost unul din capii instigatorilor ţărănimei din comuna Blejeşti, cari au devastat casa şi moşia Blejeşti ţinută în arendă de d-l Anton Ionescu.

Un act nou de violenţă.

Din Câmpie, Martie a. c.

Onorată Redacţiune! De mai mulţi ani biroul central de statistică din Budapesta, cere dela întreaga preoţime din patrie unele date statistice despre mişcarea populaţiunei.

Până în anul curent coalele trimise spre umplere *aveau pe lângă textul unguresc şi text românesc* şi umplerea lor nu era împreunată cu nici o greutate. In zilele acestea am primit coalele îndatinate numai cu textul unguresc şi însoţite de o provocare ameninţătoare.

Deci după ce limba oficială şi a cultului divin în bisericele româneşti este şi a fost de secoli limba română, după ce încă nu există lege care să fi cassat această limbă din bisericele noastre, ba din contră chiar există lege sancţionată carea recunoaşte limba românească de limbă oficioasă în toate oficiile parohiale, măsura aceasta a guvernului din toate punctele de vedere se poate lua ca un *atentat mizerabil*.

Scriitorul acestor şire numai decât după primirea coalelor a rugat oficiul protopopesc ca să raporteze la Prea V. Consistoriu metropolitan din Blaj şi să-l roage a remonstra faţă de acest nou atentat şi a mijloci retragerea coalelor cu textul unguresc şi trimiterea altor coale, cari să aibă pe lângă textul ungutesc şi text românesc, cum s'a practicat şi în trecut de mai mulţi ani.

Ar fi foarte bine, dacă nici preoţii cari cunosc limba maghiară nu s'ar dimite a umplea acele coale, căci aci e vorba nu de a ne recomanda graţiei unui guvern despot, ci de a ne apăra un drept garantat prin legi aduse de dietă şi sancţionate de capul încoronat.

Dară mult mi-e frică, că precum mulţi preoţi fără a avea considerare la altceva decât numai la interesul propriu, precum în afacerea ajutorului de stat au călcat chiar ordinul autorităţii noastre bisericeşti şi au umblat căciulindu-se pe la diferite oficiolate spre a se recomanda graţiei guvernului, astfel şi acum nu vor ţinea solidaritatea. De aceea Vă rog şi pe D-Voastră a întreveni cu toată autoritatea celui mai serios şi mai bătrân organ de publicitate.

Omega.

Nota Redacţiunei. — La rugarea dela sfârşitul corespondenţei de mai sus, ce am putea răspunde mai întâiu decât nu, că „Gazeta“ necurmat şi în toate ocaziunile a stăruit ca fiecare Român să-şi apere dreptul său de limbă până la cele mai extreme consecvenţe. Mai mult, văzând că nu e destul a accentua şi a pretinde aceasta în ziar, am stăruit ca chestiunea apărării dreptului de limbă din partea fiecărui membru al naţiunei noastre în raporturile sale private şi publice să fie pusă sub controlul *disciplinei de partid* şi foarte strict supraveghiată. Dar d-l corespondent ştie şi cunoaşte foarte bine neajunsurile, ce au avut să le sufere partidul nostru naţional, şi că prin urmare a fost sdruncinată şi disciplina din sinul lui.

Bine observă d-l corespondent, că în cazul de faţă este vorba de limba oficială a bisericei şi de aceea cum să se poarte preoţii când este atacat dreptul limbei bisericei. Aceştia din urmă stau deci în privinţa aceasta sub *controlul disciplinei eclesiastice*.

Preoţii, credem, trebue să fie cei dintâiu cari să respecteze în toate împrejurările dreptul limbei oficiale a bisericei. Ei trebue să fie strict supraveghiaţi de autorităţile bisericeşti şi pentru ori ce negligenţă a lor în apărarea dreptului de limbă trebue să fie aspru dojeniţi şi traşi la răspundere.

Atunci nu s'ar întâmpla anomalia, că mulţi preoţi pentru comoditatea şi din cauza laşităţii lor, compromit interesele bisericei printr'o purtare nepermisă, slugarnică şi antinaţională în chestiunea dreptului de limbă.

ŞTIRILE ZILEI.

— 17 Martie v.

Ceremonia dela palatul din Viena. Joia trecută (a Paştilor greg.) s'a săvârşit în sala de ceremonii a palatului din Viena, ceremonia tradiţională a spălării picioarelor, Majestatea Sa spălând picioarele a doisprezece bătrâni. Au asistat membrii casei domnitoare, demnitarii curţii şi statului, corpul diplomatic, generalii şi un public foarte distins.

Români decoraţi de sultan. Ziarul oficial turcesc anunţă că generalul Mavrocordat, aghiotant regal, generalul Al. Robescu, maestru al curţii princiare, şi d-l Diamandy, şef de secţiune la ministerul rom. de externe, au fost decoraţi cu marele cordon al ordinului »Medjidie«. Două doamne de onoare au primit ordinul »Nişan I. Sefakat«, cl. doua. Sultanul a mai decorat şi alţi funcţionari români.

Despăgubiri supuşilor austriaci. O deputaţiune a Camerei de comerţ din Viena a remis baronului d'Aerenthal, ministrul afacerilor străine, o petiţie prin care cere ca ministrul să intervină pe lângă guvernul român pentru ca să se acorde despăgubiri caselor austriace din România, care au avut să sufere pagube în urma răscoalelor. Ministrul a asigurat că va comunica această petiţiune imediat ministrului Austro-Ungariei la Bucureşti şi a adăogat că este convins că d-l Sturdza va reuşi să restabilească ordinea.

Soartea unui recurs. Membrul reprezentanţei noastre orăşeneşti, advocatul Dr. *Nic. Mănoiu*, într'o adunare generală a acestei reprezentanţe din anul trecut, a fost anunţat recurs contra unei hotărîri a adunărei. In recurs a spus apoi, că primarul oraşului a procedat nelegal şi că a influinţat pe membrul reprezentanţei Lengeru în interesul unei persoane înrudite cu el (cu primarul). Primarul a făcut arătare şi căpitanul oraşului a judecat pe adv. Mănoiu pentru contravenţiune. Sentinţa a aprobat-o şi viceşpanul, ministrul de interne însă a anulat-o şi a avizat pe primarul să procedă contra recurentului pe cale judecătorească. Astfel afacerea ajunse înaintea tribunalului reg. din Braşov. La pertractare adv. Mănoiu a declarat, că după regulamentul comunităţii a fost dator să recureze. Tribunalul a condamnat pe Dr. Nic. Mănoiu pentru calumnie la o amendă în bani de 150 coroane. Tabla din T.-Mureşului şi Curia reg. au aprobat sentinţa tribunalului.

Dela corporaţiunea meseriaşilor primim spre publicare următorul avis: Se aduce la cunoştinţa p. t. maeştrilor meseriaşi, aparţinători la corporaţiunea de meserii, cumcă cărţile de muncă ale calfelor sunt luate în evidenţă. Prin urmare maestrii sunt rugaţi a trimite cât de curând după aceste cărţi de muncă.

Sesiunea extra-ordinară a Sobraniei. Sesiunea extra-ordinară a Sobraniei a fost închisă. Principele Ferdinand a însărcinat cu citirea mesajului pe primul-ministru. In mesagiu se spune, între altele, că după marea pierdere îndurată de Bulgaria prin sfârşitul tragic al demnului ei fiu Petkow, reprezentanţa poporului, luând curaj din patriotismul său, a dat ajutor pentru introducerea măsurilor severe legale, cari sunt necesitate de o situaţie gravă. Din cauza aceasta reprezentanţa poporului merită recunoştinţa patriei.

Marinarii de pe vasul Potemkin. »Gazeta de Colonia« primeşte ştirea, că între ţăranii răsculaţi din România se află numeroşi marinari ruşi, dintre aceia, car acum doi ani s'au fost revoltat şi s'au refugiat de pe vasul »Potemkin« în România.

Concert. Musica oraşului va da un concert Duminecă seara în sala cea mare a hotelului Europa. Inceputul la oarele 8 seara întrarea 60 bani.

ULTIME STIRI.

Alba-Iulia, 30 Martie. La adunarea de protestare ţinută astăzi aici, au luat parte aproape 2000 Români de pe valea Ampaiului aparţinătoare de cercul Ighiului, din cercul Aiudului şi Uioara. Adunarea a votat o resoluţiune energică în contra proiectului Apponyi. Adunarea a decurs în *ordine* exemplară. Au rostit numeroase discursuri însufleţite. — *Cor.*

Bucureşti, 30 Martie. (*Relaţiile oficiale despre ziua de eri 29 Martie*). Măsurile severe ce s'au luat *au adus linişte în Moldova*. Nu s'a manifestat nici o nouă răzvrătire, afară de Valea Trotuşului, însă nu cu un caracter pronunţat. S'au trimes trupe. Mişcările sunt relativ mai întinse în judeţele Olt, Mehedinţi şi Romanaţi, unde s'au mai trimes trupe. In Romanaţi, situaţiunea s'a îmbunătăţit mult în urma ţinutei energice a trupelor. De asemenea, situaţiunea s'a mai ameliorat în udeţele Dolj, R.-Sărat şi Roman. *Ţinuta energică a trupelor din judeţul Vlaşca a făcut pe mulţi răsculaţi a veni singuri să predea productele furate şi a declara pe capii lor.* In judeţele Brăila, Muscel, Râmnicu-Vâlcea, Gorj, Argeş, Ialomiţa şi Ilfov nu se semnalează nici o răsvrătire. In cele mai multe părţi, *conducătorii răzvrătiţilor au putut fi arestaţi.*

New-York, 30 Martie. Un comitet evreu american constituit de curând pentru a veni în ajutorul evreilor mai ales din Rusia, a decis să dea 200.000 de dolari evreilor săraci din România.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

Mare asortiment de stofe indigene şi din străinătate!

Giletce de fantasie englezeşti şi franţuzeşti.

P. T.

Îmi iau voia a aduce la cunoştinţa On. public din oraş şi împrejurime că **am deschis un**

Deposit de postavuri

în legătură cu un modern

Atelier de croitorie

în Piaţa din loc, Strada Vămii Nr. 21.

Cu stofe de modă indigene, precum şi cu **stofe veritabile englezeşti, scoţiene** şi **franţuzeşti** sunt bogat asortat, încât pot corăspunde tuturor dorinţelor.

Atelierul meu de croitorie stă sub conducerea unui specialist în croit; care a lucrat în capitalele principale, aşa că iau garanţiă deplină pentru ireproşabilă croitură.

Apelând la sprijinul întreprinderii mele, asigur serviciul cel mai culant şi prompt

Cu toată stima

JOSIF LISCHKA.

Preţuri ieftine şi serviciu prompt.

Noutăţi în stofe de costume şi pardesiuri.

AVIS!

Aduc la cunoştinţa On. birtaşi precum şi On. public din Braşov, că **am luat asupra-mi**

BERĂRIA

firmei: **JOHAN HABERMANN** moştenitori din Sibiiu, şi voiu continua afacer le sub firma protocolată la tribunalul comercial: RUDOLF HABERMANN.

Totodată aduc la cunoştinţă, că în urma cererei din partea mai multor birtaşi din loc am deschis

Un deposit de bere în drumul gărei Nr. 28

în casa proprie, pentru Braşov şi împrejurime. Conducerea acestui deposit am încredinţat'o D lui **Julius Thiess.** De vânzare să află bere deschisă, bere neagră şi berea de maltă duplă (Bere Bock) foarte apreciată de public.

Apelând la sprijinul On. public asigurez înainte pe On. muşterii că îi voiu servi cu promptitate.

Cu toată stima

Rudolf Habermann,
proprietar de berărie în Sibiiu.

(2791,2—3.)

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai decă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăţilor celor mai ce bicóse la **stomac şi pântece**, în contra **cârceilor şi acrelei la stomac, constipaţiunei cronice**, suferinţei **de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor** şi a celor mai diferite **bóle femeesci** a luat acest medicament de casă o rěspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încóce. — **Preţul unei cutii originale sigilate Coróne 2.**— Falsificaţiile se vor urmări pe cale judecătorescă.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provědută cu marca de scutire şi cu plumbul lui **A. Moll.**

Franzbranntwein-ul şi sarea este forte bine cunoscută ca un **remediu popular** cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de **şoldină** şi **reumatism** şi a altor urmărî de rěcélă. —

Preţul unei cutii originale plumbate cor. 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi Dame, fabricat după metodul cel mai nou, pentru cultivarea raţională a pelei, cu deosebire pentru copii şi adulţî. — **Preţul unei bucăţi cor. —.40 b.** Cincî bucăţi cor. 1.80.

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provědută cu marca de apěrare **A. Moll.**

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9.
c. şi reg. furnisor al curţii imperiale

— **Comande din provinciă se efectuéză dilnic prin rambursă postală** —

La deposite sě se céră **anumit** preparatele provědute cu iscălitura şi marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Braşov: la d-nii farmaciştî *Ferd. Jekelius*, *Victor Roth* şi en gros la *D. Eremias Nepoţii*, şi *C. H. Neustädter*

Un învăţăcel,

care să fie din o familie bună, şi să aibă 1—2 clase civile, reale sau gimnasiale, pe lângă întreaga întreţinere, să primeşte momentan în prăvălia cu mărfuri de modă şi manufactură a subscrisului.

Iulius Popovici,
comerciant în Haţeg.

2794,1—3.

Anunţ de licitaţie.

În **22** şi **23 Aprilie 1907** se vor vinde cu licitaţie **obiectele** ce sau **amanetat** din 24 Ianuarie 1906 până inclusive 20 Martie 1906 şi anume: sub Numărul 1136—1906 până inclusive cu Nr 4083—1906, al căror termin au espirat şi nu s'au rescumpărat.

Licitaţia va avea loc în localul *Casei de zăloage* dela 8 oare până la 11 oare a. m. şi în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, carî se vor vinde, sunt: **Giuvaericale, Ciasornice de aur şi argint şi alte scule de aramă, Cióie, Cositor, flanele, haine bărbătescî şi femeiescî, Cisme, ghete şi altele.**

Vânzarea se face cu banî gata.

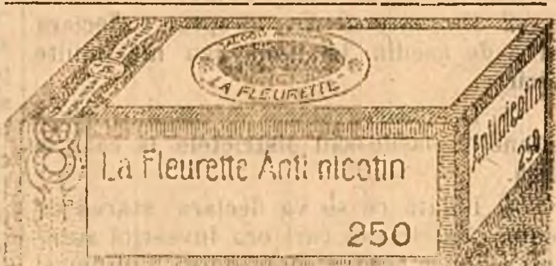
Rěscumpěrarea séu înoirea amanetelor se póte face numai cu o di înainte de licitaţie.

În diua vêndăriî cu licitaţie nu se permite nicî într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó, 30 Martie 1907.

Oficiul cassei de amanete din Braşov.

(2793,1—3.)

Succes ne mai pomenit! Tuburi de cigarete „Antinicotin“ în cutii de ţigarete.

ANUNCIURI

(inserţiuni şi recl.)

sunt a se adresa subscrisei administraţiunî. În casul publicării unui anunciu mai mult se odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orî.

Administr. „Gazetei Trans.“

Pentru morburî de stomac!

Celor ce prin recélă, înbuibare, mâncărî greu de mistuit, ferbinţelî, prea recî, séu viaţă neregulată şi'au tras un morb de stomac şi anume:

Catar de stomac, cârceî, dureri, mistuire rea,

se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulţî anî cu efect bun

Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de buruienî este preparat din buruienî excelente şi vindecătóre cu vin bun, întăresce stomacul şi organismul de mistuire al omului. Vinul de buruienî delătură mistuirea rea, şi ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de buruienî delătură morburile de stomac deja la început. De aceea să se folosé scă de timpuriu. Simptome ca: **durerî de cap, râgăială, oreţă, slăbiciune, vomare,** dispare adese-orî după folosirea a câteva sticle de vin de buruienî.

Constipaţiă şi urmările ca: **neastimpĕr, colică, bătaie de inimă, insomnia, congestiune la ficat, splină, hemoroide,** se delătură întrebuinţând vinul de buruenî. Asemenea curăţă din stomac materii stricăciόse prin eşirea uşoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feţei, anemia, debilitatea

provin adeseorî din mistuire rea şi din disposiţie bolnăviciósă a ficatului. Persóne carî pătimesc **de lipsa de apetit, nervositate, durere de cap, insomnie,** tângesc cu încetul Vinul de buruenî dă impuls puterii de viaţă. Vinul de buruienî excită apetitul, ajută mistuirea şi hrănesce, mişcă prefacerea substanţelor, alină nervii excitaţî şi produce vioiciune de viaţă.

Mulţime de scrisorî de mulţumire confirmă acestea.

Vin de buruieni se capětă în sticle à 3 cor. şi 4 cor. în farmaciile din: Braşov, Săcele, Cristian, Rěşnov, Codlea, Ţinţarî, Helchiu, Bod, Feldióra, Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Papolcz, Zágon, Kovászna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-György, Bolon, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Kőhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Báránykut, Boldogváros, Boholcz, Szásztyukos, Bethlen, Sárkány, Almásmező, Zernest, Torcsvár, Vajdarecse, Voila, N.-Sink, Aiud, Panticeu, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben şi în tóte farmaciile din oraşele micî şi marî din Ardeal şi din ţěrile strěine. — Farmaciile din **Braşov:** a d-lor Heinrich G. **Obert**, Victor **Roth**, **Eugen Neustädter** la „Ingerul păzitor“, **Ferdinand Jekelius** la „Speranţa“. — **Trimite** 3 séu mai multe sticle **cu preţurile originale** în orî şi ce localitate din Austro Ungaria.

Sě se ferésca de imitaţie.

Cereţî anume **Vin de buruienî a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de buruienî al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 450·0, spirt de vin 100.0, Glicerin 100·0, Vin roşu 240·0, sirop de fragî 150·0, sirop de cireşe 320·0, fincen, anason, rădăcina helen, rădăcinî americane, rădăcinî de inzian, rădăcinî calmusa a. 10·0. Aceste părţî constitutive sě se amestece.